

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.08.2001, sp. zn. 20 Cdo 1020/99, ECLI:CZ:NS:2001:20.CDO.1020.1999.1

Číslo: 25/2002

Právní věta:

Při zkoumání, zda k výkonu navržené rozhodnutí bylo povinnému doručeno, vychází soud ze skutečností vyplývajících z obsahu spisu, v němž bylo vykonávané rozhodnutí vydáno, popřípadě ze skutečností o okolnostech doručení, zjištěných pomocí šetření, které provedl. I když při zjišťování skutečností rozhodných pro posouzení předpokladů pro nařízení výkonu rozhodnutí nejde o dokazování, soud při něm postupuje přiměřeně podle ustanovení § 122 a násl. o. s. ř. Účastníci proto mají mimo jiné právo být přítomni při výslechu svědků (§ 126 o. s. ř.), výslechu účastníků (§ 131 o. s. ř.) či provádění důkazu listinou (§ 129 o. s. ř.), jejíž obsah je zaměřen ke zjištění rozhodných skutečností, vyjádřit se k její pravosti či správnosti a k výsledkům provedeného šetření (srov. § 123 o. s. ř.).

Činí-li soud výkonu rozhodnutí závěr o vykonatelnosti titulu (včetně závěru o řádném doručení rozhodnutí) pouze z obsahu spisu, v němž bylo vykonávané rozhodnutí vydáno, nejde o šetření postupy dle § 122 a násl. o. s. ř. a neuplatní se požadavek, aby účastníci exekučního řízení mohli být přítomni při provádění šetření a aby se před rozhodnutím mohli vyjádřit k jeho výsledkům.

Oprávněný je povinen označit se v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí způsobem odpovídajícím ustanovením § 42 odst. 4 a § 79 odst. 1 o. s. ř., i když takové označení neodpovídá jeho z hlediska správnosti a úplnosti vadnému označení ve vykonávaném rozhodnutí.

Vady v označení účastníků řízení v rozhodnutí, o jehož výkon jde, nejsou na újmu jeho vykonatelnosti, je-li možné z něj bez pochybnosti dovodit, komu bylo přiznáno právo nebo uložena povinnost.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.08.2001

Spisová značka: 20 Cdo 1020/99

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Výkon rozhodnutí

Předpisy: § 122 odst. 1 písm. f) předpisu č. 99/1963Sb.

§ 123 odst. 1 písm. f) předpisu č. 99/1963Sb.

§ 126 odst. 1 písm. f) předpisu č. 99/1963Sb.

§ 129 odst. 1 písm. f) předpisu č. 99/1963Sb.

§ 131 odst. 1 písm. f) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 214 odst. 2 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 214 odst. 2 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb. ve znění do 31.12.2000
§ 229 odst. 3 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 237 odst. 1 písm. f) předpisu č. 99/1963Sb. ve znění do 31.12.2000
§ 242 odst. 3 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 251 odst. 3 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 254 odst. 1 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 261 odst. 1 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 42 odst. 4 písm. f) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 79 odst. 1 písm. f) předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O k r e s n í s o u d v Karviné usnesením ze dne 3. 8. 1998 zamítl návrh oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem označených nemovitostí ve vlastnictví povinné. Soud měl za to, že ačkoliv doručka, která má prokázat doručení vykonávaného platebního rozkazu (ze dne 19. 10. 1992, č.j. Ro 1481/92-8), vydaného týmž soudem, není opatřena vlastnoručním podpisem osoby oprávněné přijímat za adresáta zásilky písemnosti, bylo zprávou poštovního úřadu v D. (ve spojení s výsledkem faráře K.) doloženo, že farář K. jako statutární orgán povinné platební rozkaz převzal 30. 10. 1992, takže ten vskutku nabyl právní moci 18. 11. 1992. K zamítnutí návrhu soud za této situace vedla skutečnost, že nemovitosti, jejichž prodej se navrhuje, nejsou ve vlastnictví povinné. Z předložených výpisů z katastru nemovitostí je totiž zřejmo, že vlastníkem pozemků parc. č. 286, parc. č. 287 a parc. č. 288, zapsaných na listu vlastnictví vedeném u Katastrálního úřadu v K. pro obec a katastrální území D., je rada starších Církve československé husitské D.

K odvolání oprávněného K r a j s k ý s o u d v Ostravě usnesením ze dne 29. 9. 1998 změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že nařídil výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí, a to parcely č. 286 - zastavěná plocha s objektem občanské vybavenosti, parcely č. 287 - zahrada, a parcely č. 288 - ostatní plocha, zapsaných u Katastrálního úřadu v K. na listu vlastnictví č. 873 pro katastrální území D., obec D., k vymožení částky 98 898 Kč s poplatkem z prodlení ve výši půl promile za každý den prodlení z částky 71 910 Kč od 16. 11. 1991 do zaplacení, z částky 26 108 Kč od 5. 10. 1991 do zaplacení, a z částky 880 Kč od 22. 11. 1991 do zaplacení, s náklady předcházejícího řízení ve výši 6616 Kč. Dále soud zakázal povinné jakékoliv dispozice s uvedenými nemovitostmi a uložil jí do patnácti dnů od doručení usnesení oznámit soudu, zda a kdo má k nemovitostem předkupní právo, s tím, že neučiní-li tak, odpovídá za škodu tím způsobenou. Rovněž povinné uložil zaplatit oprávněnému na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 4053 Kč a na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 1687,50 Kč a určil, že nařízený výkon rozhodnutí se vztahuje i na přiznané náklady řízení.

Odvolací soud přisvědčil závěrům soudu prvního stupně o vykonatelnosti vykonávaného platebního rozkazu, avšak neztotožnil se s jeho názorem na vlastnictví nemovitostí, jejichž prodej měl být nařízen. Dle článku 5 odst. 2 písm. a) "Zřízení církve československé husitské" přijatého V. řádným sněmem církve ze dne 29. 10. 1961, schváleného výnosem ministerstva školství a kultury ze dne 27. 11. 1961, č. 54113/61-VI. (dále též jen "zřízení"), církev, diecéze a náboženské obce jsou právními osobami s majetkoprávní způsobilostí a spravují své věci orgány ustavenými podle tohoto zřízení. Podle článku 9 odst. 3 zřízení pak náboženskou obec zastupuje navenek předseda nebo místopředseda rady starších a farář. Rada starších je dle odstavce 1 téhož článku složena z členů, zvolených shromážděním náboženské obce, k nimž patří dále farář a duchovní ustavení v náboženské obci, a má zejména provádět usnesení shromáždění náboženské obce a vyšších

církevních orgánů, pečovat spolu s duchovní správou o křesťanský život v náboženské obci a obstarávat běžné záležitosti náboženské obce. Od konání VI. řádného sněmu v září 1971 nese dosavadní církev československá název "Církev československá husitská", jímž má být vyjádřena teologická a ideologická návaznost této církve na první husitskou reformaci. Odtud odvolací soud uzavřel, že je zřejmé, že nemovitosti vedené v katastru nemovitostí jako vlastnictví rady starších Církve československé husitské D. jsou ve vlastnictví povinné, takže při splnění formálních podmínek pro nařízení výkonu rozhodnutí dle § 251 a § 261 o. s. ř., totiž existenci vykonatelného titulu, návrhu oprávněného a jeho tvrzení, že povinná svou povinnost neplní, lze návrhu vyhovět.

Povinná (zastoupena advokátkou) podala proti usnesení odvolacího soudu včas dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř., namítajíc, že jsou dány dovolací důvody dle ustanovení § 241 odst. 3 písm. a), b) a d) o. s. ř., tedy, že v řízení došlo k vadám uvedeným v § 237 (písmeno a/), řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (písmeno b/), a rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (písmeno d/). Naplnění dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř. spatřuje dovolatelka v tom, že ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost jím být (§ 237 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.). Citujíc ustanovení § 19 o. s. ř. dovolatelka poukazuje na to, že označení oprávněného v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí ("Firma J. P. - stavební práce a údržba") není ve smyslu § 79 odst. 1 o. s. ř. označením fyzické osoby a oprávněný není v návrhu identifikován ani jako právnická osoba. Označení oprávněného jen jeho obchodním jménem je nesprávné, jelikož obchodním jménem se rozumí název, pod kterým fyzická nebo právnická osoba - podnikatel činí právní úkony při své podnikatelské činnosti. To však neznamená, a ani z ustanovení § 19 a § 20 o. s. ř. nelze dovodit, že by fyzická nebo právnická osoba mohla pod tímto názvem činit v občanském soudním řízení procesní úkony. U fyzické osoby nemůže obchodní jméno samo o sobě sloužit k přesnému označení účastníka řízení (zejména nevyhovuje-li ustanovení § 9 obch. zák.). Podle ustanovení § 9 odst. 1 obch. zák. je totiž obchodním jménem fyzické osoby její jméno a příjmení, nikoliv i označení toho, jakým předmětem podnikání se firma zabývá. Dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř. spočívá podle dovolatelky v tom, že odvolací soud nevzal při rozhodování v úvahu usnesení Krajského soudu v Ostravě, sp. zn. 13 Co 709/93, ve věci vedené u Okresního soudu v Karviné pod sp. zn. 36 E 1025/93. Usnesením tohoto soudu byl návrh na nařízení výkonu rozhodnutí mezi týmiž účastníky (pro pohledávku v částce 40 378 Kč s příslušenstvím) zamítnut na základě zjištění, že platební rozkaz, který byl v této věci (pod sp. zn. Ro 1544/92) vydán, nebyl povinnému řádně doručen, jelikož doklad o doručení ze dne 30. 10. 1992 obsahuje pouze razítko s názvem povinné, nikoliv však vlastnoruční podpis osoby oprávněné podepisovat za ni písemnosti. Za vadu řízení dovolatelka pokládá, že po rozhodnutí soudu prvního stupně (jímž byl návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zamítnut) neměla možnost na tento důkaz poukázat v odvolacím řízení, jelikož ve věci bylo rozhodnuto v neveřejném zasedání. Přitom k doručení platebního rozkazu mělo dojít ve stejný den jako k doručení platebního rozkazu, který slouží jako exekuční titul v této věci. V mezích dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. dovolatelka odvolacímu soudu především vytýká, že nesprávně posoudil vykonatelnost podkladového rozhodnutí, jestliže dospěl k závěru o řádném doručení platebního rozkazu. Potud povinná poukazuje na rozpor mezi výpověďmi osob vyslechnutých k otázce doručení a sdělení pošty v D. ze dne 30. 11. 1994, s tím, že doručení písemnosti neprokazuje ani výslech tehdejšího faráře pana K., jenž pouze potvrdil, že písemnost se nachází v dokladech farnosti. Farní úřad Církve československé husitské O.-D. používal dvě razítka (obdélníkového tvaru a kulaté), z nichž kulaté používal pouze farář a obdélníkové bylo používáno výhradně jako tzv. "hlavička" při označování písemností, které povinná odesílala, popřípadě uzavírala. Tvrzení pracovnice pošty paní L. je v rozporu s označením písemnosti, neboť platební rozkaz byl na straně žalované označen "Náboženská obec Církve československé husitské O.-D., zast. předsedou rady starších". Byla-li tedy takto označená písemnost určena statutárnímu orgánu - radě starších, pak měla být doručena její předsedkyni L. J.; farář by navíc při jejím převzetí použil kulatého razítka, jež měl k dispozici. Kromě toho důkazy provedené k otázce doručení soud

nesprávně vyhodnotil, neboť – jak vyplývá ze shora označeného spisu Okresního soudu v Karviné sp. zn. 36 E 1025/93 – téhož dne byly na adresu povinné doručovány dva platební rozkazy a není jasné, kterého z nich se ony důkazy týkají. Nesprávné právní posouzení věci tkví podle dovolatelky i v tom, že odvolací soud měl identifikovat subjekt označený jako vlastník nemovitostí v katastru nemovitostí (radu starších Církve československé husitské v O.-D.) jako povinnou, ač to odporuje ustanovení § 11 zákona č. 265/1992 Sb. (je zde rozpor s principem dobré víry v zápis v katastru). Proto dovolatelka požaduje, aby Nejvyšší soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Oprávněný ve vyjádření navrhuje dovolání zamítnout, když má napadené usnesení za správné. Dovolací důvod dle ustanovení § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř. podle oprávněného dán není, jelikož jeho označení v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí odpovídá označení v exekučním titulu, je v souladu s ustanovením § 79 odst. 1 o. s. ř. a nadbytečnost uváděných údajů není v rozporu s občanským soudním řádem. Dovolání nemá oprávněný za důvodné ani ohledně dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř., když platební rozkaz byl sice poštou doručen formálně nesprávně (bez podpisu, jen s razítkem) dokazováním však bylo zjištěno, že doručení bylo ve smyslu procesních předpisů platné. Dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. pak neobstojí (vedle správné argumentace odvolacího soudu) i proto, že oprávněnému nemůže být k tíži, že katastrální úřad neučinil nic proto, aby formálně částečně nesprávný zápis v katastru uvedl v soulad se stavem právním.

Podle bodu 17., hlavy první, části dvanácté, zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. lednem 2001).

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Dovolací soud přihlíží z úřední povinnosti k vadám vyjmenovaným v § 237 odst. 1 o. s. ř. (tzv. "zmatečností") a (je-li dovolání přípustné) k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; jinak je vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil (§ 242 odst. 1 a 3 o. s. ř.). Jelikož jiné vady řízení nejsou dovoláním namítány, zabýval se Nejvyšší soud nejprve tím, zda řízení je postiženo vadami tvrzenými dovolatelkou.

Ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. spojuje zmatečnost řízení se skutečností, že ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost jím být.

Podle § 19 o. s. ř. způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává.

Podle ustanovení § 251 o. s. ř., nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Oprávněný a povinný jsou – v intencích § 255 odst. 1 o. s. ř. – účastníky exekučního řízení.

Nejvyšší soud již v rozsudku ze dne 30. 5. 1996, sp. zn. 2 Cdon 276/96, uvedl, že výkon rozhodnutí je (s výjimkou případů vymezených v ustanoveních § 272 a § 273a o. s. ř.) důsledně ovládán dispoziční zásadou. První procesní podmínkou exekučního řízení je proto návrh oprávněného (§ 261 odst. 1, věta první, o. s. ř.). Z ustanovení § 254 odst. 1 o. s. ř. vyplývá, že kromě náležitostí předepsaných v § 261 odst. 1 a 2 o. s. ř. musí návrh na nařízení exekuce obsahovat obecné náležitosti podání uvedené v § 42 odst. 4 o. s. ř. a náležitosti návrhu na zahájení řízení, vyjmenované v § 79 odst. 1, větě druhé o. s. ř., včetně řádného označení účastníků řízení.

Z obsahu spisu se podává, že oprávněný se v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí označil jako "Firma P. J. – stavební práce a údržba se sídlem v B. – S., Ú. 476", jak je (coby žalobce) označen ve vykonávaném platebním rozkazu. Takové označení je ovšem vadné, jelikož z pohledu náležitostí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí neidentifikuje oprávněného spolehlivě ani jako fyzickou osobu označenou jménem a příjmením a údajem o jejím bydlišti, ani jako právnickou osobu (pro tento účel chybí např. označení právní formy právnické osoby).

Skutečnost, že označení oprávněného v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí sice odpovídá jeho označení ve vykonatelném rozhodnutí, avšak z hlediska správnosti a úplnosti je vadné, však způsobuje toliko jinou vadu exekučního řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí, nikoli vadu dle § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 9. 1999, sp. zn. 20 Cdo 2380/98, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 4, ročník 2000, pod pořadovým číslem 39). Přitom nejpozději od doby, kdy oprávněný opravil své označení do podoby obsažené v podání ze dne 23. 2. 1994 (srov. č. 1. 8-9), nelze mít pochybnosti o tom, že jako oprávněný v exekučním řízení vskutku vystupuje fyzická osoba J. P. Vady v označení účastníků v exekučním titulu pak nejsou na újmu vykonatelnosti rozhodnutí, je-li možné z něj bez pochybností dovodit (jako v tomto případě), komu bylo přiznáno právo nebo uložena povinnost (shodně srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 1999, sp. zn. 21 Cdo 2101/98, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 6, ročník 1999, pod číslem 62).

Dovolání není důvodné ani co do argumentace, již dovolatelka uplatňuje na podporu závěru o existenci dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř. Je pojmově vyloučeno mít za vadný takový postup soudu, který je v souladu se zákonem. Jestliže tedy ustanovení § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř. umožňovalo odvolacímu soudu rozhodnout o odvolání proti usnesení bez jednání, pak vadu řízení nezakládá skutečnost, že odvolací soud jednání nenařídil proto, aby dovolatelka mohla poukázat na výsledky jiného soudního řízení, k nimž mělo býti přihlédnuto. Dovolatelce ostatně i tak nic nebránilo v tom, aby odvolací soud na uvedené řízení upozornila.

Ohledně námítky, že odvolací soud úvahami o vlastnictví nemovitostí narušil princip dobré víry v zápisy v katastru nemovitostí, vyjádřený v ustanovení § 11 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem (ve znění pozdějších předpisů), neobstojí ani dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. Dovolatelka totiž přehlédla, že zkoumaný zápis byl proveden před 1. lednem 1993 (původně v pozemkové knize, posléze v evidenci nemovitostí), takže se neuplatní ustanovení § 11 citovaného zákona, týkající se jen zápisů provedených po jeho účinnosti (od 1. ledna 1993), nýbrž ustanovení § 16 odst. 1 tohoto zákona, podle kterého zápisy právních vztahů v evidenci nemovitostí provedené podle dosavadních předpisů prokazují pravdivost skutečností v nich uvedených, pokud není prokázán jejich opak. V tomto právním rámci tedy odvolací soud byl oprávněn k úvahám, jež dovolatelka kritizuje.

Z obsahu spisu se ovšem podává, že řízení je postiženo vadou dle § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř., tedy že účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Odnětím možnosti jednat před soudem je takový postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci těch procesních práv, která mu zákon přiznává. O vadu ve smyslu tohoto ustanovení jde jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu soudu

určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy), a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv také při rozhodování (srov. též rozhodnutí Nejvyššího soudu uveřejněná pod čísly 27/1998 a 49/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Z výše citovaného ustanovení § 251 o. s. ř. mimo jiné vyplývá, že soud může nařídit výkon rozhodnutí jen tehdy, jestliže rozhodnutí, jehož výkonu se oprávněný domáhá, se stalo vykonatelným.

Platební rozkaz se pak stává formálně vykonatelným uplynutím lhůty k plnění počítané od jeho doručení žalovanému (srov. § 172 odst. 1 o. s. ř.).

Při zkoumání, zda k výkonu navržené rozhodnutí (zde platební rozkaz) bylo povinnému doručeno, vychází soud ze skutečností vyplývajících z obsahu spisu, v němž bylo vykonávané rozhodnutí vydáno, popřípadě ze skutečností o okolnostech doručení zjištěných pomocí šetření, které provedl buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně jako soudu dožádaného. I když při zjišťování skutečností rozhodných pro posouzení předpokladů pro nařízení exekuce (včetně otázky, zda exekuční titul je formálně vykonatelný) nejde o dokazování (dokazování se v řízení před soudem pojmově vztahuje jen k věci samé), soud při něm postupuje přiměřeně podle ustanovení § 122 a násl. o. s. ř. Účastníci proto mají mimo jiné právo být přítomni při výslechu svědků (§ 126 o. s. ř.), výslechu účastníků (§ 131 o. s. ř.) či provádění důkazu listinou (§ 129 o. s. ř.), jejíž obsah je zaměřen ke zjištění rozhodných skutečností, vyjádřit se k její pravosti či správnosti a k výsledkům provedeného šetření (srov. § 123 o. s. ř.).

O šetření postupy dle § 122 a násl. o. s. ř. oproti tomu nejde a požadavek, aby účastníci exekučního řízení mohli být přítomni při provádění tohoto šetření a aby se před rozhodnutím mohli vyjádřit k jeho výsledkům (v intencích § 123 o. s. ř.), se neuplatní, jestliže soud výkonu rozhodnutí činí závěr o vykonatelnosti exekučního titulu (včetně závěru o řádném doručení rozhodnutí) pouze z obsahu spisu, v němž bylo vykonávané rozhodnutí vydáno.

V daném případě však obsah spisu Okresního soudu v Karviné sp. zn. Ro 1481/92 sám o sobě nedovoľoval uzavřít, že zkoumaný platební rozkaz je vykonatelný, jelikož zde založená doručenko nebyla opatřena podpisem osoby jednající jménem povinné (žalované). Soud prvního stupně závěr o tom, že vykonávaný platební rozkaz je vykonatelný, neboť byl řádně doručen statutárnímu orgánu povinné (farář K.), založil především na obsahu sdělení pošty v D. ze dne 30. 11. 1994 (srov. č. l. 18), jež nebylo součástí nalézacího spisu a které si naopak exekuční soud sám vyžádal (srov. referát soudce na č. l. 17. p. v. a tam připojenou doručenko). Důkaz touto listinou však způsobem, kterým by účastníkům umožnil se k ní vyjádřit (tedy tak, že ji nebo její část při jednání přečte nebo sdělí její obsah), neprovedl.

Uvedenou vadu nezhojil ani odvolací soud, který měl pro závěr o vykonatelnosti platebního rozkazu za rozhodný rovněž obsah citovaného sdělení pošty.

Možnost rozhodnout o odvolání podaném proti usnesení soudu prvního stupně podle ustanovení § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř. má odvolací soud jen tehdy, rozhoduje-li bez provádění dokazování (bez zjišťování rozhodných skutečností). Přistoupí-li odvolací soud k dokazování (ke zjišťování skutečností o okolnostech doručení pomocí šetření), musí i v případě uvedeném v ustanovení § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř. nařídit jednání; využití postupu podle ustanovení § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř. nesmí být na újmu práv, která občanský soudní řád účastníkům poskytuje. Jen při jednání mohou totiž účastníci uplatnit své právo vyjádřit se k výsledkům provedeného šetření (§ 122 odst. 1, § 123 a § 129 odst. 1 o. s. ř.). Jestliže odvolací soud takto nepostupuje a při rozhodování o odvolání proti usnesení soudu prvního stupně zjišťuje rozhodné skutečností pomocí šetření, aniž nařídí odvolací jednání a aniž dá účastníkům řízení možnost se při tomto jednání k výsledkům provedeného šetření vyjádřit, trpí řízení vadou dle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. (shodně Nejvyšší soud uzavřel již v usnesení ze

dne 7. 2. 2001, sp. zn. [21 Cdo 1119/2000](#), a od této argumentace nevidí důvodu se odchýlit ani v této věci).

Jestliže soud prvního stupně pochybil (a řízení zatížil vadou dle § 237 odst. 1 písm. f/ o. s. ř.) tím, že činil rozhodná zjištění o okolnostech doručení z příslušné listiny, aniž nařídil jednání, při němž by účastníkům umožnil se k výsledkům tohoto šetření vyjádřit, pak ani odvolací soud nemohl takové “zjištění” převzít, aniž by (za současného předpokladu, že to nebude na újmu přezkumné povaze odvolacího řízení - srov. § 213 o. s. ř.) nařídil odvolací jednání, při němž možnost vyjádřit se k výsledkům šetření z této listiny plynoucím poskytne účastníkům řízení on sám.

Jelikož popsáním způsobem postupováno nebylo (odvolací soud nezjednal nápravu vadného postupu soudu prvního stupně), je řízení postiženo vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. Nejvyšší soud tudíž, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), napadené usnesení zrušil; protože důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, dopadají i na usnesení soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i je a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 a 5 o. s. ř.). Za daného stavu věci již Nejvyšší soud pokládal za nadbytečné zabývat se dovoláním též co do dalších námitek o existenci dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř.